

Οι Εξοδίτες είναι οι ηρωικοί Μάρτυρες της πίστεως και της πατρίδος

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας](#)

Να αποδεχθούν «το προσκλητήριο της Εξόδου» που «ήχησε» ήδη με την είσοδο του νέου έτους 2026 καλεί το ποίμνιο της Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και Ακαρνανίας ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης κ. Δαμασκηνός, στο Κυριακάτικο Μήνυμά του, με αφορμή την εφετινή επέτειο της συμπλήρωσης 200 ετών από την Ηρωική Έξοδο του Μεσολογγίου.

Ακολουθεί το μήνυμα του Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού:

Ένα νέο έτος άνέτειλε, ένα έτος όρόσημο για την Ίερά Πόλη τοῦ Μεσολογγίου καὶ όλόκληρη τήν Αἰτωλοακαρνανία, τὸ ἐπετειακὸ έτος 2026, κατὰ τὸ όποίο συμπληρώνονται διακόσια (200) χρόνια ἀπὸ τήν Ὑξοδο τοῦ Μεσολογγίου!

Τὸ κορυφαῖο αὐτὸ ἱστορικὸ γεγονός ὁδήγησε, σταδιακὰ, στὴν ὁριστικὴ ἐπίλυση τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπαναστατικοῦ δράματος γιὰ μία πατρίδα ἐλεύθερη καὶ ἀνεξάρτητη, ποὺ εἶχε ἀναδυθεῖ λίγα χρόνια νωρίτερα, τὸ 1821. Τὰ τραγικὰ γεγονότα ποὺ συντελέστηκαν ἐκεῖνον τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1826, ξημερώνοντας Κυριακὴ τῶν Βαΐων, ὁδήγησαν στὴν ἀποτίναξη τοῦ τουρκοαιγυπτιακοῦ πολιορκητικοῦ ζυγοῦ καὶ στὴν ἀνατροπὴ τῆς τυραννίας τοῦ κατακτητῆ.

Τὴν φετινὴ χρονιά θὰ τιμήσουμε τὶς ἡρωικὲς μορφὲς ποὺ μὲ τὴν λαχτάρα τῆς λευτεριάς ἀντιστάθηκαν στὶς βάρβαρες ἐπιδιώξεις τῶν ἀλλοθρήσκων κατακτητῶν. Ὁ σκοπὸς τους ἦταν μεγάλος, ὁ πόθος τους ἱερὸς καὶ ἅγιος, ὁ ἁγῶνας τους ἡρωικὸς μέχρι θυσίας. Τὰ ὅρια μεταξὺ ἀγιότητος καὶ ἡρωισμού γιὰ αὐτὲς τὶς ψυχὲς εἶναι δυσδιάκριτα, διότι ἀγωνίστηκαν καὶ ἔπεσαν γιὰ τὰ ἰδανικὰ «τῆς πίστεως τῆς ἀγίας καὶ τῆς ἐλευθερίας»!

Βέβαια, ἡ νίκη ποὺ κερδήθηκε μὲ αἷμα ἀπὸ τοὺς ἥρωες τοῦ Μεσολογγίου ἦταν κατὰ βάση ἠθική. Ἡθική, διότι ἡ πολυπόθητη ἐλευθερία ἀποκτήθηκε διὰ τοῦ θανάτου, ἡ τυραννία ἀποτινάχθηκε διὰ τῆς ἐκμηδενίσεως τοῦ προσώπου, ἡ ἔξοδος ἀπὸ τὴν ἐξαθλίωση τῆς πολύμηνης πολιορκίας πραγματοποιήθηκε διὰ τῆς εἰσόδου στὸν Ἄδη καὶ τῆς στερήσεως κάθε πνοῆς ζωῆς. Οἱ ἥρωες τῆς Ἐξόδου, ἀφοῦ ξεπέρασαν κατὰ τὴν διάρκειά τῆς πολιορκίας τῆς πόλεώς τους, κάθε δοκιμασία καὶ πειρασμό, πραγμάτωσαν τὴν νίκη τους, τὴν νίκη τῆς ἐλεύθερης βουλήσεώς τους – δηλαδὴ τοῦ πνεύματος – ἔναντι στὴν βία καὶ στὴν τυραννία, μὲ ἀξιοθαύμαστη ἀνδρεία καὶ πνεῦμα αὐτοθυσίας. Ἡ νίκη αὕτη ἦταν ἀτομικὴ καὶ συλλογικὴ ταυτόχρονα, ἀφοῦ ἡ ἐπιτέλεσή της ἀποφασίστηκε συλλογικὰ καὶ ὁμόφωνα, ὑπὸ ἓνα κοινὸ ὄραμα: τὴν λύτρωση ἀπὸ τὸ καθεστῶς τοῦ ὑπόδουλου ραγιά καὶ τὴν δημιουργία ἑνὸς ἐλεύθερου καὶ ἀνεξάρτητου ἑλληνικοῦ κράτους, τὸ ὁποῖο θὰ ἔκανε πράξη γιὰ τοὺς πολῖτες τοῦ τὴν πολιτικὴ ἐλευθερία καὶ τὴν κοινωνικὴ προκοπὴ γιὰ ὅλους.

Ποιὰ ἦταν ὅμως, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, τὰ ἰδανικὰ ποὺ χαρακτήριζαν τοὺς γενναίους ὑπερασπιστὲς τῆς Ἱερᾶς Πόλεως; Ποιὲς ἦταν οἱ ἀρετὲς ποὺ κοσμοῦσαν τὶς ψυχὲς τους; Ποιὰ ἦταν ἡ παιδεία τους καὶ πόσο ἰσχυρὴ ἦταν ἡ πίστη τους; Ἀξίζει νὰ ἀναρωτηθεῖ κανεὶς!

Κατ' ἀρχάς, οἱ ἥρωες τῆς Ἐξόδου εἶχαν γαλουχηθεῖ ἀπὸ τὴν ἑλληνορθόδοξη χριστιανικὴ παράδοση, εἶχαν στέρεη, ἀκλόνητη καὶ ἐδραιωμένη τὴν πίστη τους στὸν Τριαδικὸ Θεό. Στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας καὶ τῶν Ἀγίων προσέτρεξαν, παρηγορήθηκαν καὶ ἀναπαύτηκαν τὶς ὥρες τῆς φρικτῆς καὶ ἀπάνθρωπης πολιορκίας. Ἡ ἐλπίδα τῆς κοινῆς Ἀναστάσεως τοὺς ὥθησε στὸ νὰ ξεπεράσουν τὴν φυσικὴ ἀναγκαιότητα γιὰ ζωὴ καὶ νὰ στραφοῦν στὴν ἀδιαπραγμάτευτη ἐθελουσία ἔξοδο ἀπὸ τὴν ζωὴ. Τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» ἦταν τὸ

σωτηριολογικὸ μήνυμα ποὺ τοὺς ἐμψύχωσε νὰ πολεμήσουν καὶ νὰ διασώσουν τὴν προσωπική τους ἀξιοπρέπεια. Ἐμπρακτα, δηλαδή, ὁμολόγησαν τὴν πίστη τους στὴν Ἀνάσταση τῶν νεκρῶν καὶ στὴν Ζωὴ τοῦ μέλλοντος! Τί τοὺς καθιστᾷ αὐτὴ ἡ ὁμολογία; Τοὺς καθιστᾷ Μάρτυρες Χριστοῦ! Ὅμοιους μὲ τοὺς Μάρτυρες τῶν πρωτοχριστιανικῶν χρόνων, μὲ αὐτοὺς ποὺ ἀρνήθηκαν νὰ θυσιάσουν στὰ εἰδωλα, μὲ αὐτοὺς ποὺ ἀρνήθηκαν νὰ ἀλλαξοπιστήσουν, μὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ θυσίασαν τὰ πάντα γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ἄρα, οἱ Ἐξοδίτες εἶναι οἱ ἥρωικοὶ Μάρτυρες τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος!

Φυσικά, δίπλα στοὺς Μάρτυρες τῆς Ἐξόδου στάθηκαν ἀκλόνητοι καὶ σθεναροὶ πνευματικοὶ ἄρωγοὶ οἱ Κληρικοὶ τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας, ὅπως ὁ Ἐπίσκοπος Ρωγῶν Ἰωσήφ ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀφανεῖς ἥρωες Κληρικοί, οἱ ὁποῖοι κοσμημένοι μὲ τὴν ἀγία ἱερωσύνη ἢ τὸ ἱερὸ μοναχικὸ σχῆμα, ὑπῆρξαν οἱ στυλοβάτες τῆς πίστεώς μας καὶ τῆς ἥρωικῆς Ἐξόδου, ἔνδοξα παραδείγματα καὶ τρανὲς ἀποδείξεις τῆς μαρτυρικῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας στοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνες τοῦ λαοῦ μας.

Ἡ Ἱερά μας Μητρόπολη ἀναγνωρίζοντας τὴν βαρύτητα, τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν μοναδικότητα τῶν ἀνωτέρω ἱστορικῶν γεγονότων μετέχει μὲ χαρὰ, σεβασμὸ καὶ ὑπερηφάνεια στὶς ἐορταστικὲς καὶ τιμητικὲς ἐκδηλώσεις εἰς μνήμην τῶν ἡρώων Ἐξοδιτῶν, διοργανώνοντας πλῆθος λατρευτικῶν δράσεων καὶ πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων, οἱ ὁποῖες θὰ διατρέξουν ὁλόκληρο τὸ ἐπετειακὸ ἔτος 2026.

Κορυφαῖο γεγονὸς ἀποτελεῖ ἡ ἔλευση τῆς Ἐφεστίου Εἰκόνης τοῦ Ἁγίου Ὁρους τῆς Παναγίας «Ἄξιον Ἔστιν». Ἡ Ἱερά Εἰκόνα, ὡς Ἐφέστιος, σπανιότατα καὶ μόνο σὲ ἐξαιρετικὲς περιπτώσεις ἐξέρχεται τῆς Ἱερᾶς τῆς Καθέδρας, συνεπῶς αἰσθανόμεσθε μεγάλη εὐλογία καὶ ἀνεκκλάλητη χαρὰ γιὰ τὴν τιμὴ αὐτῇ. Τό πανιερότατο «Σύμβολο» τοῦ Ἁθωνος θὰ περιλάμψει μὲ τὴν παρουσία του τὴν ἱστορικὴ Ἐπέτειο καὶ θὰ λιτανευθεῖ μεγαλειωδῶς κατὰ τὴν ἔλευσὴ του, ἀπὸ τὸν ἐμβληματικὸ Κῆπο τῶν Ἡρώων μέχρι τὸν ἱστορικὸ ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, Πολιούχου τῆς Ἱερᾶς Πόλεως τοῦ Μεσολογγίου, ὅπου καὶ θὰ παραμείνει γιὰ τὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 2026 ἕως 9 Μαΐου 2026.

Ἐπίσης, κεντρικὴ θέση στὶς λατρευτικὲς μας ἐκδηλώσεις κατέχει ἡ Θεία Λειτουργία ποὺ θὰ τελεστεῖ γιὰ πρώτη φορὰ στὸν Κῆπο τῶν Ἡρώων στὴν Ἱερὰ Πόλη τοῦ Μεσολογγίου, τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 2026.

Σημαντικὴ ἐκδήλωση, τὴν ὁποία ἀξίζει νὰ παρακολουθήσει κανεὶς, εἶναι καὶ τὸ Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο ποὺ διοργανώνει ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Πολιτιστικῆς Ταυτότητος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπέτειο γιὰ τὰ διακόσια χρόνια ἀπὸ τὴν Ἐξοδο καὶ θὰ φιλοξενήσῃ ἡ Ἱερά μας Μητρόπολη τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 2026, μὲ τὴν συμμετοχὴ διακεκριμένων

προσωπικοτήτων από την Ελλάδα και τό έξωτερικό, με πλούσια ιστορική θεματολογία, ή όποια θά άναδείξει τά ιστορικά γεγονότα και τούς πρωταγωνιστές τους.

Η Ίερά μας Μητρόπολη έχει επίσης φροντίσει νά διεξαχθοῦν έκπαιδευτικά Προγράμματα στά σχολεία τοῦ Νομοῦ μας, με τίτλο «Τό καράβι τῆς Λευτεριάς» μέ κύρια θεματική τήν Ἑξοδο τοῦ Μεσολογγίου, ἔτσι ὥστε οἱ νέοι και οἱ νέες μας με ἕναν κατάλληλο παιδαγωγικό τρόπο νά ἐντρυφήσουν στά ιστορικά γεγονότα, νά γνωρίσουν τὰ πρόσωπα και νά ἀποτιμήσουν τὰ ἀποτελέσματα τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων και τήν κορωνίδα αὐτῶν, πού ἦταν ή ήρωική Ἑξοδος.

Ἀξίζει νά ἀναφερθούμε και στήν μεγάλη καλλιτεχνική ἐκδήλωση πού προετοιμάσαμε και θά παρουσιαστεῖ τόν μήνα Μάιο. Πρόκειται για ἕνα ὁρατόριο, μιὰ συγκινητική λαϊκή ὄπερα, πάνω στοὺς δρόμους τῆς παραδόσεως. Εἶναι ἕνα πρωτότυπο ἔργο πού γράφεται για τὸ Μεσολόγγι, με τήν συμμετοχή ἀναγνωρισμένων και καταξιωμένων ἡθοποιῶν και μουσικῶν.

Ἐχουμε καταρτίσει σέ συνεργασία με τὸ πλήρωμα τῶν μελῶν τῆς Μητροπόλεως μας, τὶς Ἑνορίες, τὶς Ἱερές Μονές, τὰ Ἰδρύματά μας, τὶς Σχολές και τούς Τομεῖς μας, ἕνα συνεκτικό, πλούσιο και ποικίλο πολιτιστικό ἐπετειακό πρόγραμμα, τὸ ὁποῖο περιλαμβάνει ὅλες τὶς ἐκδοχές τοῦ πολιτισμοῦ: ἐκδόσεις βιβλίων, συναυλίες, θεατρικὲς παραστάσεις, ἡμερίδες, ἐπιστημονικά συνέδρια, ἐκλεκτοὺς καλεσμένους ἀπὸ τὸν ἐκκλησιαστικό, τόν καλλιτεχνικό και τὸν ἐπιστημονικό χῶρο. Εὐελπιστοῦμε οἱ δράσεις αὐτές νά διαχυθοῦν εὐρύτερα, νά καταστοῦν γνωστὲς σέ ὅλο τὸν Νομό μας, νά ἀγαπηθοῦν και νά τύχουν εὐρείας συμμετοχῆς, ὥστε κανεὶς νά μὴν μείνει ἀσυγκίνητος και ἀμέτοχος τῶν ἀνεπανάληπτων αὐτῶν ιστορικῶν γεγονότων, πού ἀφοροῦν κάθε Ἑλληνα.

Καθ' ὅλη τήν διάρκεια τοῦ ἐπετειακοῦ ἔτους ή Ἱερά Πόλις τοῦ Μεσολογγίου θά βρίσκεται στὸ ἐπίκεντρο τῶν πολιτιστικῶν δράσεων, θά δέχεται ἐπισκέπτες, θά φιλοξενήσει τοὺς καλεσμένους μας, θά ἀναδείξει με λίγα λόγια τον πολιτισμό και τήν φιλοξενία της.

Ἀδελφοί μου, χρησιμοποιῶντας μία φράση ἀπὸ τήν ὁμιλία τοῦ λογοτέχνη Λουκὴ Ἀκρίτα πού ἐκφώνησε τὸ μακρινὸ 1964 στὸ Μεσολόγγι για τὰ 138 χρόνια ἀπὸ τήν ήρωική Ἑξοδο, θά παροτρύνω ὅλους και ὅλες νά ἀποδεχθοῦμε «τὸ προσκλητήριο τῆς Ἑξόδου» πού «ἤχησε» ἤδη με τήν εἴσοδο τοῦ νέου ἔτους! Αὐτὸ τὸ ἐκκωφαντικό προσκλητήριο σηματοδοτεῖ τήν ἔναρξη ἐνὸς ἐπετειακοῦ ἔτους ὁρόσημου για τήν Ἱερή Πόλη τοῦ Μεσολογγίου, διότι μετέχοντας στὶς προγραμματισμένες ἐκδηλώσεις τῆς Ἱεράς μας Μητροπόλεως θά μεταφερθοῦμε νοερῶς στὶς τραγικὲς ἐκεῖνες στιγμές και θά ἀφουγκραστοῦμε τὶς ἀπεγνωσμένες κραυγὲς για ἐλευθερία και λύτρωση τῶν ήρώων προγόνων μας! Θά αἰσθανθοῦμε τὸ ρῖγος τῆς

συγκινήσεως ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο τῆς θυσίας των Μεσολογγιτῶν, οἱ ὅποιοι μέσα ἀπὸ τὶς φρικτὲς δοκιμασίαις ποὺ ὑπέστησαν φανέρωσαν τὸ μεγαλεῖο τῆς ἐλεύθερης ψυχῆς τους, τὴν ὑπεροχὴ τῆς ἠθικῆς τους φύσεως, τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου τους καὶ τὸν θρίαμβο τοῦ πνεύματος ἔναντι στὴν φρίκη τῆς βίας. Οἱ ἥρωες τοῦ Μεσολογγίου θυσίασαν τὶς ζωὲς τους ἀκριβῶς ἐπειδὴ τὶς ἀγαποῦσαν καὶ τὶς σέβονταν σὲ μέγιστο βαθμό! Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, μέσα ἀπὸ τὸν ὄλεθρο, ἀναδείχθηκε νικηφόρα ἡ ἀδούλωτη ρουμελιώτικη ψυχὴ!

Ἐν κατακλείδι, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, εἶναι καλὸ νὰ διατηροῦμε ζωντανὲς τὶς ἐθνικὲς μας μνημεις, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος μας καὶ τῶν προγόνων μας. Εὐχόμαι οἱ μνημεις αὐτὲς νὰ γίνουν ἀφορμὴ εὐγνωμοσύνης καὶ ἐν Χριστῷ καυχήσεως, πρόκληση μιμήσεως, πηγὴ ἐμπνεύσεως ἀγνῶν καὶ ἀγίων ἰδανικῶν. Ταυτόχρονα, αἰτία ἐνότητος, συνεργασίας, συνοδοιπορίας πρὸς τὴν ἀνάπτυξη καὶ τὴν πρόοδο, μὲ ἀκλόνητο ὑπόβαθρο τὴν ἀγία μας πίστη, τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τῆς πατρίδας μας τὴν εὐημερίαν!